

A4.1_202205 Studii de caz privind dezvoltarea de abilități emoționale, consilierea socială/ vocațională a preșcolărilor/ elevilor din grupul țintă, pe categorii de vârstă și nevoi de servicii psiho-sociale, în vederea acordării de suport emoțional/ psihologic pe durata implementării proiectului și pe perioada sa de sustenabilitate

STUDIUL DE CAZ - adaptarea incompleta la mediul scolar

Metode si procedee de investigatie: studiul documentelor scolare, observatia, interviul semistrukturat si liber, ancheta sociala

Perioada: anul scolar 2021 - 2022;

Subiectul: Alexandru P., varsta 7 ani, elev in clasa I.

Factori individuali: obtinerea de note mici, dezinteres fata de scola, agitatiie, tulburari de comportament, tendinta de a minti, lipsa de respect fata de bunici.

In cadrul interviului este timorat, neincredator, da raspunsuri evazive

Factori familiali: - lipsa supravegherii parintilor (mama plecat la munca in Italia, tatal lipseste de acasa toata ziua, datorita serviciului - este ingrijitor pe domeniul public);

- locuieste cu bunici intreaga zi, dar aceastia nu au autoritate asupra lui.

- conditii materiale modeste, fara asteptari din partea familiei in plan scolar.

- mai are un frate in clasa a VII-a.

OBSERVAREA SI INREGISTRAREA DATELOR

Culegerea si inregistrarea datelor s-a efectuat pe toata perioada anului scolar.

Descrierea comportamentului deranjant:

- a) Alexandru nu are prieteni si nu socializeaza cu colegii de clasa. este deprimat tot timpul,
- b) are foarte multe absante nemotivate.

Comportamentul:

- ✓ Are putini prieteni si incepe foarte rar o conversatie.
- ✓ Nu se remarca o schimbare evidenta de comportament in timpul aceleiasi perioade.
- ✓ Ramane singur in timpul recreatiilor, ceilalti il ocolesc, pentru ca are de multe ori, un comportament violent.
- ✓ Alexandru spune ca, acasa nimeni nu-l bruscheaza, daca este linistit.
- ✓ Nu vorbeste in clasa decat atunci cand i se pune in mod direct o intrebare.
- ✓ Raspunde ezitant, cu o voce nesigura, abia auzita, se inroieste la fata si evita sa priveasca in ochi invatatoarea cand i se cere sa raspunda oral in fata colegilor.
- ✓ Cand trebuie sa lucreze individual in clasa nu-si termina niciodata activitatea, nu ramane linistit si isi deranjeaza colegii.

- ✓ Alexandru are capacitati intelectuale de nivel mediu.
- ✓ Intelegerea verbala si aptitudinea de conceptualizare si gandire sunt bune.
- ✓ Ii place matematica, se simte bine cand merge cu mama in parc si cand vorbeste cu tata la telefon.
- ✓ Dovedeste un interes scazut fata de celelalte obiecte: limba romana, dar vrea sa stie cat mai multe despre Spania.
- ✓ Are lacune in cititul textelor deoarece are multe absente si nu si-a insusit toate literele, la fel si cu scrisul.
- ✓ Reactioneaza pozitiv daca este laudat, dar se supara foarte tare daca este certat in fata altora, dorind sa se razbune pe cei care au asistat la discutie.
- ✓ Pare jenet daca este laudat sau certat in fata altora, dar dupa, nu se lasa pana nu loveste pe unul dintre colegii care au asistat la discutie.

Dialog cu elevul:

- ✓ Alexandru pare la prima vedere un baiat calm, care evita sa vorbeasca.
- ✓ El declara ca acasa face numai ceea ce vrea el. Daca bunicilor lui nu-i place ce face el la un moment dat, el se supara, iar ei il lasa in pace. Ii spun tatalui ce a facut Alexandru, dar acesta nu-i nu spune nimic, pentru ca nu are timp sau este prea obosit cand vine acasa si nu sta de vorba cu baiatul.
- ✓ La scoala nu face acelasi lucru pentru ca invatatoarea nu il deranjeaza daca este linistit. "Cand trebuie sa raspund cu voce tare in clasa, mi-e teama ca vor rade ceilalti copiii de mine daca voi gresi." Daca cineva ii zice ceva, imediat, in pauza, sare la bataie, devine violent.

Dialog cu mama:

- ✓ Alexandru are un alt comportament acasa.
- ✓ De cand a plecat mama in Italia – 2 ani, tatal a avut grija sa nu-i lipseasca nimic, dar nu a avut prea mult timp la dispozitie sa se ocupe mai mult de copil.
- ✓ Din cand in cand mai ies impreuna la cumparaturi sau in parc, dar acest fapt nu s-a intamplat decat de doua ori intr-un an de zile
- ✓ Tatal este un om cu putina autoritate asupra lui Alexandru, iar acesta nu il asculta, nu face niciodata ceea ce ii spune el, dar se vede ca ar dori sa stea mai mult impreuna.
- ✓ Tatal ne spune ca ii este greu de cand a plecat mama in Italia, ca lui Alexandru ii este dor de mama lui, ca baiatul ii simte lipsa.
- ✓ De la plecarea mamei are din ce in ce mai multe probleme cu ceilalti si de multe ori refuza sa mearga la scoala, daca nu vorbeste cu mama sa la telefon, dimineata, inainte de a pleca la scoala. Daca nu reuseste sa vorbeasca cu ea la telefon sau pe net sta zile intregi singur in camera sa.
- ✓ Are un comportament ostil si agresiv fata de bunicii lui si fata de fratele lui.
- ✓ Vorbeste urat, de multe ori sare la bataie, daca fratele lui ii atrage atentia ca nu vorbeste frumos cu bunicii.
- ✓ Tatal nu-l pedepseste, pentru ceea ce face, considerand ca va veni timpul cand Alexandru isi va da seama ca greseste si nu va mai fi violent, iar cand mama se va intoarce, totul va intra in normal. Dar este destul de sceptic in ceea ce priveste revenirea cat de curand a mamei.

- ✓ Spunea ca ii pare rau ca a fost de acord sa plece sotia, ca ii este greu si se decurca greu cu copiii in ceea ce priveste scoala si educatia lor.

ANALIZA DATELOR SI STABILIREA IPOTEZELOR

- ✓ Inadaptarea lui Alexandru la scoala este atat expresia certitudinii ca el nu este capabil sa reuseasca, cat si expresia adevarului conform careia "Cine sunt ei sa rada de mine?"
- ✓ Problemele copilului in legatura cu terminarea activitatilor la scoala pun in lumina problema de motricitate fina si de motivatie. Daca va avea un numar mai mare de probe orale si va fi incurajat sa le rezolve in timp util, el va constata ca va reusi in ciuda problemelor dale motorii.
- ✓ Cu toate acestea exista o contradictie intre comportamentul baiatului de acasa (inchis in sine si ostil) si de la scoala (agresiv si ostil), aceste comportamente ii permit sa stapaneasca ambele situatii.

CREAREA UNUI PROGRAM DE SCHIMBARE A COMPORTAMENTULUI

Fixarea obiectivelor

Obiective pe termen lung

- ✓ Alexandru va frecventa regulat toate orele.
- ✓ La scoala va lua parte la discutiile structurate si nestructurate cu toti colegii.
- ✓ Activitatile scrise vor fi terminate in timp util.

Obiective pe termen scurt

- ✓ Va fi implicat in a-si spune parerea la toate discutiile din clasa alaturi de colegii sai.
- ✓ I se vor da sarcini precise, fiind implicat in diverse actiuni, pentru a fi responsabilizat.

Metode si strategii

- ✓ Conceperea si punerea in practica a unor metode coerente de lucru cu el.
- ✓ O stransa legatura cu familia, astfel inact prezenta sa la scoala sa fie de aproape 100%.
- ✓ Ajutarea lui Alexandru de a depasi teama de a participa la ore, spunandu-si parerea im fata colegilor sai, printr-un sistem de sprijin si incurajare din partea invatatoarei.
- ✓ Mai putina exigenta din partea invatatoarei in materie de teme scrise.
- ✓ I se va da ocazia sa-si mareasaca increderea in sine si sa-si imbunatateasca aptitudinile in situatiile in care interactioneaza cu grupul de elevi (clasa), prin responsabilizarea sa in competitii, concursuri.
- ✓ Se va cere ajutorul condilierului scolar, data fiind natura cronica a problemelor lui Alexandru.

Aplicarea programului de schimbare

In timpul unei intalniri la care au participat tatal, bunicii, invatatoarea, consilierul scolar, Alexandru a acceptat sa incerce sa atinga obiectivele pe termen scurt.

Responsabilitati

- ✓ I se cere lui Alexandru sa raspunda zilnic de creta si buretele pentru tabla, de curatenia clasei, explicandu-I cat de importanta este sarcina sa.
- ✓ Va lucra o data pe saptamana cu consilierul scolii.

Participarea in clasa

- ✓ Invatatoarea il va ajuta in fiecare zi sa gaseasca raspunsul unei intredari care va fi pusa in ziua urmatoare. Acest fapt are ca scop marirea participarii lui in clasa, micsorandu-i teama de a raspunde in fata colegilor.
- ✓ Rolul jucat de invatatoare va scadea in functie de progresul inregistrat de elev, astfel incat sa-I permita sa participe sau sa raspundaspontan la discutiile din clasa.
- ✓ Participarea lui Alexandru la discutiile din clasa nu va lasa loc unei intensificari speciale. Baiatul va fi constient ca raspunsurile corecte date in fata colegilor sunt de fapt o recompensa “ Ceilalti vor vedea ca nu sunt asa de rau.”

Teme scrise:

- ✓ Se va reduce numarul notitelor pe care trebuie sa le ia in clasa.
- ✓ Se va face o evaluare orala a materiei, dupa fiecare unitate de invatare, inaintea unei evaluari sumative.

Aptitudini sociale

- ✓ In timpul activitatilor de grup, Alexandru va avea ca sarcina sa dirijeze sau sa coordoneze planul de actiune dupa o consultare cu invatatoarea care trebuie sa indice ce sa spuna si ce sa faca in rolul respectiv.

Sedinte de consiliere

- ✓ O data pe saptamana vor avea loc sedinte de consiliere in cabinetul scolar.
- ✓ O data pe luna vor participa si bunicii lui Alexandru sau mama lui.

Evaluarea programului de schimbare

Evaluarea

- ✓ La interval de doua saptamani, apoi la o luna de la prima intalnire au avut loc sedinte cu Alexandru, mama si consilierul scolar.
- ✓ Obiectivele pe termen scurt au fost realizate si se observa progrese rapide in relatiile spontane si convenabile lui Alexandru cu alte persoane.
- ✓ Nu mai absenteaza de la ore, dar este bine sa fie supravegheat in continuare pe aceasta tema.
- ✓ Numarul marit de activitati scrise pare sa fi marit putin cate putin siguranta baitului. Spre exemplu, dupa perioada de doua saptamani a obiectivului pe termen scurt, elevul a inceput sa participe in clasa din ce in ce mai mult, fiind din ce in ce mai activ.
- ✓ Atunci cand a inceput sa participe spontan, el a incercat sa afle pana unde putea merge (intarzia, dadea raspunsuri nepotrivite, vorbea neintrebat, vorbea in timpul orei cu alti colegi,deranjand ora si se purta la fel ca inainte).
- ✓ Dialogul lui Alexandru cu consilierul scolar si cu doamna invatatoare au aratat ca acest comportament reflecta siguranta crescuta a copilului si increderea sa in relatiile cu ceilalti.

Rezolvarea problemei

- ✓ Invatatoarea a hotarat ca acest comportament sa fie considerat pozitiv si sa aiba o atitudine cat mai flexibila.
- ✓ La sfarsitul primei luni, acest comportament nu ridicase probleme deosebite in clasa.
- ✓ Randamentul lui Alexandru la invatatura a crescut, dar s-a impus in continuare ajutorul doamnei invatatoare, prin program de lucru suplimentar printr-o sedinta de o ora pe saptamana in afara orelor de clasa.
- ✓ Bunicii continua sa intampine dificultati in impunerea unor limite acasa, desi recunosc ca Alexandru depune mai mult effort pentru a colabora.

CONCLUZII

- ✓ Teama pe care o manifesta Alexandru de a nu se face de ras in fata colegilor, dorinta lui de a epata prin comportamentul agresiv atat verbal cat si fizic se datoreaza lipsei de comunicare atat cu mama cat si cu tatal. Ii este teama sa-si faca prieteni, sa se ataseze emotional de o alta persoana si de aici dificultatea lui de a relationa cu colegii.
- ✓ Comportamentul sau agresiv, fata de fratele lui, fata de bunici este datorat lipsei unei persoane de sex feminin din casa, respectiv mama, in care copilul are mare incredere. Momentan, el se simte abandonat de mama.
- ✓ In continuare si consilierul scolar, si doamna invatatoare vor aplica tehnici experimentale pentru a ameliora starea de teama si de inadaptare scolara pentru Alexandru.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVA:

1. Romita Iucu- "*Managementul clasei*"- Ed."Credis"- Bucuresti- 2003
2. Ioan Jinga - "*Managementul invatamnatului*"- Editura "Aldin", București, 2001
3. Sorin Cristea - "*Managementul organizatiei scolare*"- EDP, Bucuresti-2003;
4. Emil Paun - "*Scoala o abordare socio-pedagogica*"- Ed."Polirom"-Iasi-1999.